

Nykvarns kommun

Granskning av årsbokslut
och årsredovisning 2016

Innehåll

1. Sammanfattande bedömningar och rekommendationer	2
2. Granskning av årsredovisning och bokslut	2
2.1. Bakgrund.....	2
2.2. Syfte.....	2
2.3. Omfattning.....	3
3. Årsredovisningens förvaltningsberättelse	3
4. Granskning av årsbokslut	7
4.1. Inledning	7
4.2. Allmänt om kvaliteten på bokslutet	8
4.3. Resultaträkningen	8
4.4. Balansräkningen.....	9
4.5. Kassaflödesanalys	10
4.6. Sammanställd årsredovisning.....	10
4.7. Sammanfattande rekommendationer:.....	11

1. Sammanfattande bedömningar och rekommendationer

Vi har granskat Nykvarns kommuns årsbokslut och årsredovisning samt den sammanställda redovisningen för 2016. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- ü Årsredovisningen bedöms, i allt väsentligt, ge en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning för 2016. Inga väsentliga avvikelser har noterats vad gäller granskningen av kommunens resultat- och balansräkning.
- ü Kommunen uppfyller det lagstadgade balanskravet med ett balanskravsresultat om 24,6 mkr (föregående år 3,7 mkr).
- ü Revisionens uppfattning är fortsatt att det inte är tillfredsställande att vissa mål inte går att utvärdera på ett tydligt sätt i samband med årsbokslut.
- ü Kommunen bör överväga att budgetera investeringar på ett mer realistiskt sätt. Avvikelseerna under senare år har varit betydande.
- ü Kommunen har fortsatt en förhållandevis god soliditet.
- ü Samtliga nämnder redovisar överskott år 2016. Det är positivt att ingen nämnd redovisar underskott.
- ü En tydligare och mer sammanhållen redovisning av god ekonomisk hushållning är önskvärd.
- ü Det bedöms vara oroande att sjukfrånvaron bland personalen fortsatt att öka under år 2016.
- ü Det är väsentligt att avtal mellan kommunen och dess bolag, framför allt rörande förvaltningsuppdrag, fastställs inför varje verksamhetsperiod.

2. Granskning av årsredovisning och bokslut

2.1. Bakgrund

På uppdrag av revisorerna i Nykvarns kommun har EY genomfört en granskning av bokslutet och årsredovisningen för 2016.

Rapporten innehåller iakttagelser från bokslutsgranskningen med avseende på väsentliga poster, och för övriga poster endast om det ansetts nödvändigt mot bakgrund av gjorda noteringar i samband med granskningsarbetet.

2.2. Syfte

Granskningens syfte är att pröva om årsredovisningen är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning 2016. Vidare att beskrivningen av verksamhetens resultat och måluppfyllelse är tillfyllest. Granskningen omfattar också den sammanställda redovisningen för Nykvarns kommun.

Med rättvisande avses:

- .. att tillgångar och skulder existerar och avser kommunen,
- .. att tillgångar och skulder värderats och klassificerats korrekt,
- .. att kommunens samtliga tillgångar och skulder medtagits,
- .. att intäkter och kostnader i allt väsentligt periodiserats korrekt, d v s avser verksamhetsåret.
- .. att god redovisningssed i övrigt uppfylls, bl a vad gäller krav på information i förvaltningsberättelse och tilläggsupplysningar (noter)

Vidare är syftet att granska om en tillfredsställande redovisning ges utifrån kommunallagens krav på att mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges.

2.3. Omfattning

Granskningen av årsredovisningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Vi har även granskat att ny lagstiftning och nya redovisningsprinciper beaktats. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag, god revisionsordning för kommuner, samt kommunens regler och anvisningar avseende upprättande av bokslut.

Alla belopp är angivna i miljoner kronor (mkr) om inte annat anges. I förekommande fall anges motsvarande siffra för 2015, vilken då redovisas inom parantes.

3. Årsredovisningens förvaltningsberättelse

Av kommunallagen framgår ett tydligt fokus på begreppet "god ekonomisk hushållning" (proposition 2003/04:105) och på behovet av en långsiktighet i den ekonomiska- och verksamhetsmässiga planeringen. Kommunallagen ställer krav på att budget skall vara i balans och att budget och flerårsplan skall innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen skall följas upp kontinuerligt och det är kommunstyrelsens ansvar att i delårsrapporten och årsredovisningen utvärdera målpåföljelsen.

Enligt bestämmelserna i kommunallagen skall revisorerna bedöma *om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om*. Ett viktigt underlag för revisorerna är kommunstyrelsens egna analyser i årsredovisningen. Revisorernas bedömning baseras på en genomgång av styrelsens redovisning och analys i årsredovisningen samt en mer översiktlig granskning av verifierande underlag. Vår granskning omfattar förvaltningsberättelsens olika delar och i följande avsnitt lämnar vi kommentarer till några av delarna.

Utveckling och framtid

Förvaltningsberättelsens inledande avsnitt omfattar en analys rörande omvärlden för kommunen och kommunsektorn, befolkningsutvecklingen, näringsliv, arbets- och bostadsmarknaden. Avsnitten ger god information av den miljö inom vilken Nykvarns kommun verkar.

Kommunens verksamheter

Efterföljande avsnitt redogör för kommunens olika verksamhetsområden med budget och utfall för respektive nämnd. Viktiga händelser för respektive nämnd presenteras.

Även kommunfullmäktiges arbete beskrivs, bland annat när det gäller olika beredningsgrupper samt sammanträden etc. Kommunens bolag och delägda verksamheter beskrivs särskilt.

Målavstämning

Förvaltningsberättelsens avsnitt som beskriver och analyserar måluppföljningen utgör en betydande del av förvaltningsberättelsen. En inledande tabell redovisar utfallet för samtliga 62 effektmål som gällde för kommunens nämnder 2016.

I grafer presenteras kommunens utfall inom ramen för det kvalitetsredovisningsprojekt som SKL (Sveriges kommuner och landsting) bedriver. Flera av de kvalitetsindikatorer som presenteras ligger till grund för kommunens egen utvärdering av mål.

I följande tabeller redovisas kommunens uppföljning av de 62 effektmålen (66 effektmål föregående år) som gällt för verksamheterna under 2016. Även tabell för 2015 bifogas för jämförelse. Det kan noteras att antalet bedömningsutfall har minskat något i jämförelse med föregående år.

Tabell: Uppföljning av nämndernas mål 2016

SAMTLIGA NÄMNDER/ EFFEKTMÅLMÅL	BRA	OK	VARNING	INGEN STATUS	SUMMA MÅL
Kommunfullmäktige	1	0	0	0	1
Kommunstyrelsen	6	4	7	5	22
Utbildningsnämnden	3	2	1	0	6
Vård- och omsorgsnämnden	7	2	1	5	15
Bygg- och miljönämnden	9	2	0	4	15
Valnämnden	1	0	0	0	1
Revision	1	0	0	0	1
Överförmyndare	1	0	0	0	1
Totalt	29	10	9	14	62
Måluppfyllelse	47%	16%	14%	23%	100%

Tabell: Uppföljning av nämndernas mål 2015:

SAMTLIGA NÄMNDER / EFFEKTMÅL	UTMÄRKT	BRA	OK	VARNING	DÅLIGT	INGEN STATUS	SUMMA MÅL
Kommunfullmäktige	1	0	0	0	0	0	1
Kommunstyrelsen	7	3	4	1	5	2	22
Utbildningsnämnden	1	1	7	2	2	0	13
Vård- och omsorgsnämnden	1	3	2	0	3	4	13
Bvgg- och miljönämnden	6	5	2	0	0	1	14
Valnämnden	1	0	0	0	0	0	1
Revision	1	0	0	0	0	0	1
Överförmyndare	1	0	0	0	0	0	1
Totalt	19	12	15	3	10	7	66
Måluppfyllelse	29%	18%	23%	4%	15%	11%	100%

Vid en jämförelse mellan år 2016 och 2015 avseende kommunens måluppfyllelse framgår att andelen mål där uppfyllelsen bedöms med "varning" har minskat vilket är positivt. Andelen effektmål där "ingen status" har kunnat presenteras har dock ökat. Andelen effektmål med bedömning "bra" eller "ok" ligger i nivå med föregående år. Den sammanvägda måluppfyllelsen bedöm vara i paritet med föregående år.

Kommunens sätt att redovisa och utvärdera sin måluppfyllning bedöms vara överskådlig och tillräcklig. Fördjupande analyser presenteras när det gäller de ekonomiska perspektiven.

Det är fortsatt revisionens uppfattning att det inte är tillfredsställande att kommunen har mål som inte har en tydlig status i årsredovisningen.

Rekommendationer:

- Det är viktigt att samtliga mål kan mätas och följas upp.

God ekonomisk hushållning

Kommunens bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning föreligger baseras dels på en bedömning av hur väl de finansiella målen uppnås och dels på bedömning av nämndernas bedrivna verksamheter. Enligt av fullmäktige beslutad budget för år 2016 är "god ekonomisk hushållning" i Nykvarns kommun en ekonomi i balans samtidigt som verksamheterna visar en god måluppfyllelse. En ekonomi i balans definieras i budget som att:

- Årets resultat ska uppgå till minst 2 % av skatter och statsbidrag.
- Nettokostnadernas andel av skatter och generella statsbidrag inklusive finansnettot ska vara högst 98 %.
- Skattefinansieringsgraden av investeringar ska vara minst 41 % (80 %).
- Samtliga nämnder ska klara sin ekonomi inom kommunfullmäktige beslutade nettokostnadsram.

Det är fortsatt vår bedömning att kommunens egen bedömning rörande målet om god ekonomisk hushållning ytterligare kan förtydligas inför kommande år. En sammanvägd bedömning, där även verksamhetsmässiga faktorer vägs in är önskvärd.

Det är positivt att förvaltningsberättelsen omfattar en känslighetsanalys med redovisning av effekter om vissa händelser inträffar, exempelvis gällande räntor, ökat antal innevånare etc.

Personalredovisning

I likhet med tidigare år omfattar förvaltningsberättelsen ett relativt omfattande avsnitt rörande personalredovisning. I avsnittet redovisas bland annat sjukfrånvaro, frisknärvaro, antalet anställda, sysselsättning, könsfördelning, åldersstruktur, framtida pensionsavgångar, lön, personalkostnadsutveckling, arbetsmiljö etc.

Det noteras att kommunens sjukfrånvaro har fortsatt att öka under året, vilket är allvarligt. Efter att år 2011 och 2012 legat på en nivå om 5,4 % uppgick sjukfrånvaron år 2013 till 6,2 % och har under 2016 fortsatt öka till 8,6 %. Revisorerna har för avsikt att följa kommunens åtgärder för att minska sjukfrånvaron under 2017.

Det kan vidare noteras att det totala antalet årsarbetare har ökat från 555 st år 2012, till 610 år 2015 och ytterligare till 662 under 2016. Ökningen har bidragit till ökade personalkostnader. Dessa har ökat från 321,5 mkr under 2015 till 361 mkr under 2016.

Vi bedömer att personalredovisningen ger en god bild av personalsituationen inom kommunen, men att det är högst allvarligt att trenden när det gäller sjukfrånvaron fortsatt är negativ.

Investerings- och exploateringsredovisning

Investeringsredovisningen bedöms ge en rättvisande bild av årets investeringar.

I likhet med tidigare år föreligger det en betydande avvikelse mellan budget och utfall när det gäller kommunens investeringar. Budgeten för 2016, inklusive tilläggsbudget samt överföringar från 2015, uppgick totalt till 216,5 mkr medan det faktiska utfallet blev 168,5 mkr. Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsenheten för de större avvikelserna. Anledningen till att budgeterade investeringar inte uppnås är att flera stora projekt som senarelagts eller förskjutits i tiden. Större investeringsprojekt som bedrivits under året utgörs av ny skola Furuborg och gator Trädgårdsvägen/Furuborg.

Investeringar bör budgeteras på ett realistiskt sätt. Under flera år har utfallet av investeringar varit betydligt lägre än budget. Kommunen bör således överväga detta förhållande i samband med beredning av budget framöver.

Exploateringsredovisningen visar på ett nettoutfall för 2016 om 12,5 mkr. Årets exploateringsinkomster uppgår till 13,8 mkr, vilka avser försäljning av exploateringsmark i Mörby, tomtförsäljning i Brokvarnsområdet.

Driftredovisningen

En redovisning ges i årsredovisningen av resultatet per nämnd och de kommundemensamma posterna. Samtliga nämnder redovisar en positiv avvikelse vid jämförelse mot budget för år 2016. Nedan i tabellen presenteras nämndernas utfall mot budget. Under tabellen kommenterar vi de nämnder som redovisar större avvikelser.

	Utfall 2016	Budget helår	Avvikelse budget
Kommunfullmäktige	1,9	1,9	0,0
Kommunstyrelse	78,0	103,3	25,3
Utbildningsnämnd	260,5	264,0	3,5
Vård och omsorg	149,3	149,3	0,0
Bygg- och miljönämnd	9,0	10,2	1,2

Valnämnd	0,0	0,0	0,0
Revision	0,6	0,6	0,0
Överförmyndare	0,6	0,6	0,0
Summa verksamheterna	499,9	529,9	30,0

Jämförelsen mellan utfall och budget visar på en total positiv budgetavvikelse om 30 mnkr, inklusive 12,8 mnkr i realisationsvinster. De nämnder som visar större budgetavvikelser är Kommunstyrelsen om 25,3 mnkr och Utbildningsnämnd om 3,5 mnkr.

Kommunstyrelsens positiva avvikelse med 25,3 mnkr avser främst 12,8 mnkr Mark och exploatering avseende vinster vid avyttring av tomter och mark. Vidare gör Kommunstyrelsen och Personal positiva avvikelser med 3,9 mnkr respektive 4,5 mnkr. De positiva avvikelserna hänförs till färre personal än budgeterat för samt en felbudgetering till följd av en förväntad sänkning av RIPS-räntan.

Utbildningsnämnden visar en positiv avvikelse om 3,5 mnkr. Den positiva avvikelserna är hänförlig till att Björkesta och Turinge haft färre personal än budgeterat för. Vidare ligger intäkterna i nivå till följd av att denna baseras på antal elever.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ingen avvikelse totalt sett, dock finns det positiva och negativa avvikelser inom nämnden. Positiva avvikelser om 5,7 mnkr redovisas avseende kostnadsställe Vård och omsorgschef medan IFO, LSS och Hemtjänst visar negativa avvikelser med motsvarande belopp. Ökade kostnader till följd av personalbrist.

Bygg- och miljönämnden visar på en positiv avvikelse om 1,2 mnkr avseende ökade bygglövsintäkter och miljöinspektioner.

Kommunfullmäktige, Valnämnden, Revision samt Överförmyndare redovisar mindre budgetavvikelser.

Det är vår sammanfattande bedömning att förvaltningsberättelsen med tillhörande delar ger en rättvisande bild av den verksamhet som kommunen bedrivit under 2016, i allt väsentligt.

4. Granskning av årsbokslutet

4.1. Inledning

Granskningen av bokslutets räkenskaper har skett enligt god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har bl a omfattat:

- Analytisk granskning av utfall mot budget och föregående år för kommunen som helhet och per nämnd för resultatet samt för kommunen vad gäller balansräkningen.
- Kontroll av avstämningar för samtliga väsentliga konton.
- Substansgranskning av avtal och underlag för väsentliga transaktioner.
- Genomläsning av samtliga nämnders bokslut med bilagor.
- Diskussion med ekonomikontorets personal vad gäller redovisningsprinciper och väsentliga bedömningar.
- Diskussion med kommunledningen vad gäller väsentliga bedömningsposter.
- Genomläsning av väsentliga protokoll samt andra handlingar.

I följande avsnitt kommenteras våra väsentliga iakttagelser och noteringar.

4.2. Allmänt om kvaliteten på bokslutet

Bokslutets dokumentation är dokumenterat med en tillräcklig kvalitet. Samtliga bokslutsspecifikationer är undertecknade av avstämningsansvarig. Lag om Kommunal redovisning och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning bedöms i allt väsentligt efterlevas.

I samband med vår granskning av årsbokslutet har vi noterat vissa avstämningsdifferenser samt felperiodiseringar av intäkter och kostnader. Vidare är det vår uppfattning att avstämning av sociala avgifter skulle underlättas med en tydligare användning av kostnadskonton.

Det är vår bedömning att identifierade felaktigheter sammantaget inte uppgår till väsentliga belopp i årsbokslutet.

4.3. Resultaträkningen

Resultaträkning per 2016-12-31 med jämförelse med budget samt 2015 (mnkr)	Utfall 2016	Budget helår	Avvikelse budget	Utfall 2015	Avvikelse 2015
Verksamhetens intäkter	129,9	79,1	50,8	101,4	28,5
Jämförelsestörande intäkter	0	0	0	2,9	-2,9
Verksamhetens kostnader	-583,7	-545,2	-38,6	-541,7	-42,0
Avskrivningar	-29,5	-33,3	3,8	-29,2	-0,3
Verksamhetens nettokostnad	-483,4	-499,4	16,0	-466,6	-13,8
Skatteintäkter	456,9	465,2	-8,2	439,3	17,6
Generella statsbidrag och utjämnung	60,6	43,6	17,0	42,9	17,8
Finansiella intäkter	18,1	15,8	2,4	33,6	-15,4
Finansiella kostnader	-11,7	-15	3,3	-16,8	5,1
Årets resultat	40,6	10,2	30,4	29,4	11,3

Det budgeterade resultatet för 2016 uppgick till 10,2 mnkr. Utfallet blev 40,6 mnkr, vilket motsvarar 30,4 mnkr bättre än budgeterat för. I resultatet ingår dock realisationsvinster om 12,6 mnkr. Realisationsvinsterna avser vinst vid avyttring av fastigheter.

Resultatet enligt balanskravet uppgår således till 28 mnkr, vilket är 17,8 mnkr bättre än budget. Skillnaden beror delvis på att kommunen erhållit mer bidrag till följd av flyktingmottagande, vilket kommunen inte budgeterat för.

Verksamhetens nettokostnad har ökat med 13,8 mnkr i jämförelse med föregående år. De ökade kostnaderna är främst hänförliga till ökade personalkostnader till följd av att kommunen anställt mer personal (610 anställda december 2015 och 682 anställda december 2016).

Skatteintäkterna har ökat med ca 17,8 mnkr i jämförelse med föregående år, vilket kan förklaras av fler invånare (10 192 invånare 2015 och 10 424 invånare 2016) och att utjämnungssystemet har inneburit positiva effekter.

De finansiella intäkterna och kostnaderna ligger i nivå med budget, vilket bedöms rimligt då inga nedskrivningar eller större förändringar av kommunens finansiella anläggningstillgångar gjorts.

Vår bedömning är att det redovisade resultatet är, i allt väsentligt, rättvisande.

4.4. Balansräkningen

Tillgångar	2016	2015	Förändring
Immateriella tillgångar	1,1	0,9	0,2
Mark, byggnader och tekn anläggningar	780,4	626,4	154,0
Maskiner och inventarier	17,2	16,4	0,8
Finansiella tillgångar	528,6	526,1	2,5
Bidrag till statlig infrastruktur	20,1	20,2	-0,1
Förråd, lager, expl tillg	32,2	35,5	-3,3
Fordringar	86,6	42,5	44,1
Kassa och bank	107,4	120,1	-12,7
Summa tillgångar	1 573,7	1 388,1	185,6
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	711,3	681,9	29,4
Årets resultat	40,6	29,3	11,3
Avsättningar till pensioner	60,1	66,0	-5,9
Långfristiga skulder	636,7	533,5	103,2
Kortfristiga skulder	125,0	77,3	47,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 573,7	1 388,1	185,6

Immateriella tillgångar har minskat med 156 tkr. Aktivering har gjorts under året om 750 tkr. Större delen avser aktivering av lönesystemet Heroma.

Mark, byggnader och tekniska anläggningar har ökat med ca 154 mkr jämfört med föregående år. Främsta ökningen avser pågående ny- till och ombyggnad där större projekt, likt föregående år, är Furuborgsskolan om 66,2 mkr. VA Sundsvik/Sundsör uppgår till 19,5 mkr. Plafondpenseln 16 och 24 avser större markinköp under året och uppgår till 18,5 mkr. Under året förvärvade man även ett kommanditbolag med tillhörande fastighet vilken aktiverats under året, belopp om 14 mkr.

Maskiner och inventarier har ökat med 820 tkr vilket består av flera mindre aktiveringar av inventarier. Man har under året bland annat aktiverat möbler samt lås- och larminstallationer.

Finansiella tillgångar har ökat med 2,5 mkr jämfört med föregående år. Under året har kommunen ökat insatskapitalet i Kommuninvest med samma belopp. Utlåningen till AB Nykvarnsbostäder är oförändrat från föregående år.

Bidrag till statlig infrastruktur är förändrade från föregående år med anledning av ytterligare bidrag om 900 tkr för Väg 509. Upplösning har gjorts med 948 tkr vilket ger liten total förändring. Bidraget upplöses under en 25-årsperiod i likhet med tidigare redovisning av medfinansiering av statlig infrastruktur. Redovisningen är förenlig med kommunal redovisningssed.

Exploateringsstillgångar har minskat med 3,3 mkr jämfört med föregående år. Inkomsterna uppgår till 12 mkr och avser främst tomtförsäljningar Brokvarn om 5 mkr samt Mörby etapp 3-4 om 6,8 mkr.

Övriga fordringar har ökat med 44 mkr jämfört med föregående år vilket främst beror på fordran Migrationsverket avseende boendekostnader för 2016, fordran uppgår till totalt 27 mkr. Ökning beror även på att kommunen har en momsfordran om 6,3 mkr vid bokslut. De externa kundfordringarna har ökat med 9,5 mkr vilket främst avser fordringar av engångskaraktär, exempelvis vidarefakturering av tågurspårning. Avstämning kundreskontra mot huvudbok visade en differens om 772 tkr där huvudboken överstiger reskontran. Differensen har utretts och rättats av kommunen under januari 2017. Genomgång av kundfordringar per 31 december visar att 2 mkr är förfallet med mer än 60 dagar. Cirka 1 mkr av de förfallna fordringarna utgörs av fordran som bedöms tvistig där motparten senast den 30:e januari 2017 bekräftade bestridandet.

Kommunens likvida medel har minskat med anledning av större investeringar under året, se ovan byggnader och mark. Posten har minskat med 13 mkr jämfört med föregående år.

Det egna kapitalet för kommunen har ökat vilket förklaras med årets positiva resultat. Kommunen har fortsatt en relativt god soliditet.

Avsättningarna till pensioner har minskat med ca 5,9 mkr jämfört med föregående år. Det är KPA som beräknar kommunens pensionsåtagande. Utöver detta redovisas även bidrag till infrastruktur, som en avsättning i enlighet med RKR's rekommendation vilken är densamma som föregående år.

Långfristiga skulder har ökat med 103,2 mnkr jämfört med föregående år vilket kan härledas till ett nytt upptaget lån om 100 mnkr och ökade anslutningsavgifter om ca 4 mnkr för året. I likhet med föregående år intäktsförs anslutningsavgifter direkt med 15 % för att därefter intäktsförs fördelat på 49 år. Detta för att matcha intäkterna mot kostnaderna på ett bättre sätt.

Kortfristiga skulder har ökat med 47,7 mnkr vilket främst är hänförligt till AB Nykvarnsbostäder plusgiro som redovisas hos kommunen. Kommunen skuldför summan om 25,6 mnkr och motparten (AB Nykvarns bostäder) tar upp motsvarande belopp som en fordran.

4.5. Kassaflödesanalys

Vår granskning av kommunens kassaflödesanalys har inte föranlett väsentliga noteringar.

4.6. Sammanställd årsredovisning

Kommunens sammanställda redovisning omfattar kommunen, dotterbolaget Nykvarns kommunkoncern AB samt dotterdotterbolaget AB Nykvarnsbostäder.

Koncernens resultat uppgår till 46,0 mnkr jämfört med föregående års resultat om 51,9 mnkr. Det försämrade resultatet förklaras främst av föregående års högre realisationsvinster i kommunen.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden och proportionell konsolidering. Interna mellanhavanden har eliminerats. Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, finansieringsanalys samt en beskrivning av de ingående koncernbolagen. Till den sammanställda redovisningen finns även noter till väsentliga poster i viss utsträckning. Den sammanställda redovisningen bedöms ge en rättvisande bild över resultat och ställning för Nykvarns kommunkoncern för 2016.

Revisionen har i samband med sin granskning noterat att det förvaltningsavtal som kommunen ingått med Nykvarnsbostäder AB har fastställts i ett sent skede under året. Detta bedömer revisionen vara en bristfällig hantering. Väsentliga avtal ska vara formaliserade och fastställda på ett tydligt och ändamålsenligt sätt inför varje verksamhetsperiod.

4.7. Sammanfattande rekommendationer:

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till fortsatt utveckling:

- Det är viktigt att samtliga av kommunens mål kan mätas och följas upp.
- Kommunen bör i sin årsredovisning på ett tydligare sätt redogöra för sitt övergripande arbete kring intern kontroll
- Investeringar bör budgeteras på ett realistiskt sätt. Under flera år har utfallet av investeringar varit betydligt lägre än budget.
- Kommunen bör arbeta och redovisa tydliga åtgärder med avseende på personalens sjukfrånvaro.
- Kommunens redogörelse för bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning uppnås bör utvecklas ytterligare. Detta så att även verksamhetsrelaterade faktorer vägs in på ett tydligt sätt.
- Samtliga nämnder rekommenderas att redogöra för de risker som finns för den bedrivna verksamheten.
- Det är väsentligt att avtal mellan kommunen och dess bolag, framför allt rörande förvaltningsuppdrag, fastställs inför varje verksamhetsperiod.

Stockholm den 7 april 2017

Johan Perols
Certifierad kommunal revisor

Johanna Eklöf
Auktoriserad revisor